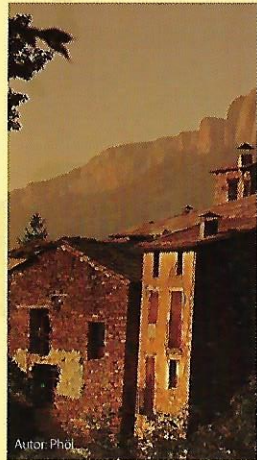

LA TERRETA I ELS SEUS POBLES

La Terreta és el territori que s'estén al sud de la serra de sant Gervàs, arribant fins al Montsec pel sud, i limitant amb el Pui de Lleràs (serres de Camporan i Pleta Verda) i Noguera Ribagorçana a est i oest. Forma part del municipi de Tremp.

El territori de la Terreta està format per un total de 15 nuclis, alguns d'ells abandonats durant el despoblament que va patir tot el Pirineu a la dècada dels seixanta. Els pobles que en formen part són: **Tercui, Espills, Escarlà, Castissent, Orrit, el Pont d'Orrit, Esplugafreda, Sapeira, Aulàs, el Castellet, Espluga de Serra, Torogó, la Torre de Tamúrcia, els Masos de Tamúrcia, Llastarri i Castarné de les Olles.** Actualment alguns d'ells s'estan repoblant.

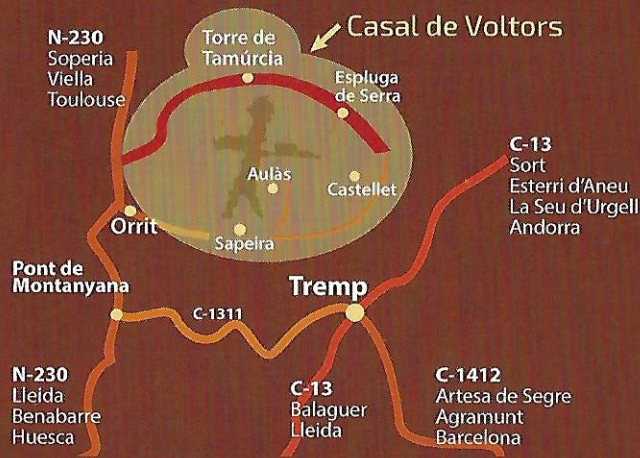

La Terreta és també coneguda com "la vall dels voltors", per les colònies d'aquests animals que hi tenen destacada presència. Des de els seus camins i pobles podreu observar aus carronyaires com el **voltor comú, l'aufrany i el trençalòs.** A més, donada l'escassa contaminació lumínica, la Terreta és un lloc privilegiat per l'observació del cel nocturn. A les nits els estels es converteixen en un espectacle magnífic.

Accés: en cotxe, l'accés principal és per la carretera N-230, amb dues possibles entrades a la vall. L'una tot travessant la Noguera pel Pont d'Orrit, i l'altre pel nou pont de la carretera direcció cap a la Torre de Tamúrcia.

RUTES I PASSEJADES

- El Pas del Portús i el nou tram del GR3 Lleida - Pont de Suert - Lleida: un dels passos importants dels camins ramaders del Pirineu. Dificultat: mitjana. Altura 1655m. Desnivell: 487m.
- El Pui de Lleràs: Mirador magnífic de la Terreta, la vall de Serradell i la Conca de Tremp. Espai protegit i d'interès natural de Catalunya. Dificultat mitjana. Desnivell 461m.
- La Ruta dels pobles - "Caminada dels mocadors" - Ruta circular de La Terreta: 31Km. de recorregut que es poden fer per etapes amb cotxe, BTT o a peu, i que es poden combinar amb petites passejades familiars de dificultat baixa.
 - Sapeira - Aulàs - Sapeira: "La Roureda d'Aulàs - L'encant dels boscos antics" (2:30h aprox. de duració).
 - La Torre de Tamúrcia - Ermita de Sant Gervàs - La Torre de Tamúrcia: "L'habitat natural de les grans aus carronyaires" (3h. aprox.).
 - Torre de Tamúrcia - Espluga de Serra - La Torre Tamúrcia: "El bosc d'Espluga i Torogó" (2h aprox. de duració).

CASAL DELS VOLTORS

Centre d'informació turística i observació en directe de les grans aus carronyaires del Pirineu. De dx. a dg. - Menjador dels voltors: dissabtes matí.

ELEMENTS D'INTERÈS I SERVEIS

Ermita de sant Gervàs - l'Home de sant Gervàs: pintura rupestre de l'edat del bronze (Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO) i les restes arqueològiques de les coves de la serra de sant Gervàs.
 Serres de Sant Gervàs i Lleràs: punt d'interès geològic. Roques de l'eocè mitjà superior (37 milions d'anys d'antiguitat).
 La Roureda d'Aulàs: la més gran de tota Catalunya en pla i en aquesta alçada.
 Orrit i els primers escrits de la llengua catalana.
 Els poblets típics del Pre-pirineu. Rutes, camins i senders per a passejades familiars i per a senderistes experimentats.

INFORMACIÓ TURÍSTICA

Epicentre (punt info. Pallars Jussà)..... 973 653 470 / epicentre@pallarsjussa.net

ALLOTJAMENTS I RESTAURANTS ARENY DE NOGUERA

Can Rocamora (bar - rest. - apts.)..... 974 542 042 / www.canrocamora.com
 L'escarlà (bar-rest. - hotel)..... 974 542 156 / www.hostalescarla@hotmail.com
 Cafeteria - panaderia castells..... 974 542 203 / constantecastells@gmail.com
 Domenech (hotel-rest. i apts.)..... 974 542 013 / www.casadomenc.com
 Local social d'Espluga de Serra (menjars i begudes)... 636 603 238 (La Terreta)
 Casa Vella (turisme rural)..... 974 542 120 / estaciocerveibonet@gmail.com
 Terra de Congost (aloj. rural) 616 567 038 / www.terradelcongost.com

ACTIVITATS

Escalada, barrancs i alta muntanya 699 383 729 / www.sidartagallegosolis.com
 Rutes a cavall..... 627 366 194 / willyaulas@gmail.com
 La Petjada (senderisme i itineraris guiats).. 620 81 6184 / www.lapetjada.com
 Informació escalada www.escaladasostenibleribagorza.es
 Eureka, SGN (act. geoturístiques) 687 574 593 / info@eurekasgn.com

Benvinguts a la

La Terreta

E S P A I N A T U R A L

Ajuntament + de Tremp

Conca de Tremp
Montsec
PROJECTE GEOPARC

CAŠAL DELS VOLTORS (La Torre Tamúrcia)
terreta@tremp.cat Tel. 973 057947

AJUNTAMENT DE TREMP Tel. 973 650 005
Col.: Assoc. pel Patrimoni de La Terreta - patrimoniidelaterreta@outlook.es

Impremta: aragonatremp

Autor: Phol

FEM TERRETA

EL PONT D'ORRIT

El pont d'època medieval, del que solament en resten els basaments, va ser destruït durant la guerra de successió l'any 1710. L'actual pont data de 1737 i era i segueix sent l'accés a la Terreta travessant el riu Noguera Ribagorçana.

LOS MASOS DE TAMÚRCIA

Conjunt de cases aïllades amb l'església de la mare de Déu de les Neus. S'hi troba l'Alzina del Consell, un arbre monumental, on segons la tradició, sota la seva ombra es reunien els batlles dels pobles de la contrada per derimir els conflictes.

ORRIT

Enfilat dalt del turó, s'hi accedeix per un sender des del Pont d'Orrit. Es pot veure el castell de planta quadrada i l'església de Sant Pere. El castell, d'inicis del segle IX, apareix com a "pago orritensie" i formava part de la marca tolosana als segles IX i X. L'església és d'estil romànic llombard, amb decoració de bandes i arcuacions llombardes. Darrerament s'ha descobert un document datat l'any 1.028, que correspon al jurament de fidelitat al compte de Pallars Ramon III (IV) per part de Radulf Oriol, castlà dels castells d'Orrit i d'Areny. Es considera el primer document escrit en llengua catalana.

TORRE DE TAMÚRCIA

En aquest poble s'hi troba el Casal del Voltors, que funciona com a centre d'acollida, recepció i informació dels visitants de la Terreta. Les primeres notícies de la Torre de Tamúrcia daten de l'any 837 en el document d'una adquisició del monestir d'Alaó a Tamurces. S'hi troba l'església de Sant Josep o de la Purificació, construcció romànica del segle XII. Prop de la Torre de Tamúrcia, a la vessant sud de la Serra de Sant Gervàs, es troba l'ermita de Sant Gervàs. L'ermita es troba sobre les restes d'un antic monestir, destinat a controlar i donar acollida als que feien el pas del Portús, que és una esletxa a la mateixa roca de Sant Gervàs d'uns 20 metres d'alçada per uns 2-3 metres d'amplada, situada a 1670 metres i que permet passar de la Terreta a la vall d'Adons. Pel Portús hi passava la cabanera que anava a la muntanya de Manyanet, els pastors aprofitaven aquest pas tan estret per poder comptar les ovelles dels ramats.

EL CASTELLET

Seguint per la pista principal es troba un petit llogaret, que en documents del segle XI, ja surt anomenant com "Castelleto". Conserva l'església de la Mare de Déu de l'Esperança, l'absis i la vota de canó estan fetes de pedra tosca el que li dona un encant especial, va ser construïda al segle XII

ESPLUGA DE SERRA

És el poble situat a la part més nord-est de la Terreta i a 1196 metres d'altitud. Les seves cases s'arreglaven al voltant de la roca del castell, del qual encara es poden veure en alguns trams les parets perimetrals d'època medieval. A la part alta del poble trobem l'església de Santa Maria o de la Purificació, d'origen romànic.

Pots trobar més informació de la Terreta seguint l'enllaç del codi QR.

SAPEIRA

S'hi arriba seguint la pista principal. És un poble d'arrels medievals, que desde dalt d'un turó autoprotegia el perímetre de les cases. Encara conserva "el portal", que era l'accés on hi havia la porta d'entrada que es tancava per les nits. El seu nom d'origen llatí significa "la pedra" i les primeres referències documentals són de finals del segle X. A la roca del castell actualment hi ha el mirador, des d'on es poden veure les coves amb els nius de les aus rapinyaires que nidifiquen a la roca de Turmeda.

AULÀS

Cal agafar un trencall de la pista principal per arribar-hi.

Era un poble afilerat al llarg d'un carrer, en el que les cases es protegien del vent de port a l'aixopluc d'una gran roca. Hi trobem l'església de Sant Martí i encara es poden veure les restes del castell medieval al cap de la roca.

TOROGÓ

Petit poble del qual destaca l'església de Sant Climent, probablement la més antiga de la vall. Es tracta d'un antic priorat benedictí del segle X, filial del monestir d'Alaó. L'església és una petita capella preromànica, i d'aquesta època es conserva l'absis i la primera part de la volta.